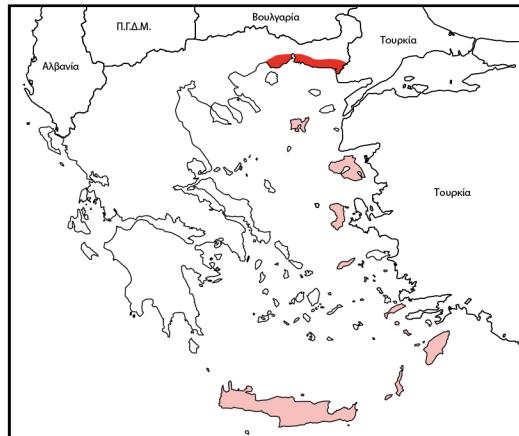

Hoplopterus spinosus (Linnaeus, 1758)

Αγκαθοκαλημάνα, Spur-winged Plover

- **Κατηγορία κινδύνου στην Ελλάδα:** Τρωτό VU [D1+2]
- **Κατηγορία κινδύνου στην Ευρώπη:** Τρωτό VU

Summary: Until the '60s the Spur-winged Plover was an accidental species in Greece. The first breeding case was confirmed in 1959 (in Porto Lagos) and since then the species is a regular but rare and local summer visitor in Greece. The species breeds only along the coastal zone of Thrace, particularly in the deltas of Nestos and Evros. Outside the breeding season, most records, during both the spring and autumn migration, come from the large islands of the eastern Aegean (Lesvos, Kos, Karpathos, Rhodes, eastern Crete etc) and only occasionally elsewhere (Handrinos & Akriotis 1997). The current breeding population is fluctuating and estimated at 20-50 pairs (BirdLife International 2004), of which 20-33 nest in the Evros Delta (Makrigianni *et al.* 2008). In Greece Spur-winged Plovers are nesting in coastal wetlands with halophytic vegetation, mainly in dry areas with sparse vegetation.

Εξάπλωση, πληθυσμιακά στοιχεία και τάσεις: Μέχρι τη δεκαετία του '60 η αγκαθοκαλημάνα εμφανίζόταν περιστασιακά ή τυχαία στην Ελλάδα. Η πρώτη περίπτωση φωλιάσματος καταγράφηκε το 1959 (Πόρτο Λάγος) και έκτοτε το είδος είναι τακτικός αλλά σπάνιος και τοπικός καλοκαιρινός επισκέπτης, που αναπαράγεται μόνον στους παράκτιους υγρότοπους της Θράκης και κυρίως στα δέλτα Νέστου και Έβρου. Κατά τη μετανάστευση οι περισσότερες καταγραφές του είδους στην Ελλάδα πρέρχονται από τα νησιά του ανατολικού Αιγαίου (Λέσβο, Κω, Κάρπαθο, Ρόδο, ανατολική Κρήτη κ.ά.) και πολύ σπάνια από άλλες περιοχές (Κυκλαδες, Μεσολόγγι κ.ά.) (Handrinos & Akriotis 1997). Ο αναπαραγόμενος στην Ελλάδα πληθυσμός είναι κυμαινόμενος, εκτιμάται δε σε 20-50 ζευγ. (BirdLife International 2004), η πλειονότητα των οποίων (20-33) στο Δέλτα Έβρου (Makrigianni *et al.* 2008).

Ποσοστό του πληθυσμού του είδους στην Ελλάδα: <1% του ευρωπαϊκού (αφορά την Ελλάδα, Κύπρο και Τουρκία) (Wetlands International 2006).

Οικολογία: Οι αγκαθοκαλημάνες φτάνουν συνήθως στην Ελλάδα νωρίς τον Μάρτιο και αναχωρούν συνήθως στα μέσα/τέλη Αυγούστου. Φωλιάζουν σε παράκτιους υγρότοπους (δέλτα, λιμνοθάλασσες κ.ά.) και κυρίως σε γυμνές, ξερές περιοχές ή σε θέσεις με ελάχιστη αλοφυτική βλάστηση, αμμοθίνες κ.ά. Σε πρόσφατη μελέτη πληθυσμού, 30 ζευγ. στο Δέλτα Έβρου, τα πρώτα άτομα παρατηρήθηκαν να φτάνουν στα τέλη Φεβρουαρίου, η πρώτη ωοτοκία καταγράφηκε στις 23 Απριλίου, ενώ η αναπαραγωγική επιτυχία εκτιμήθηκε σε 42% (Makrigianni *et al.* 2008).

Απειλές: Ο αναπαραγόμενος πληθυσμός αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα από την ανεξέλεγκτη βόσκηση βοοειδών, που συχνά καταστρέφουν τις φωλιές, τις εποχιακές πλημμύρες, την ξηρασία και την ενόχληση από ανθρώπινες δραστηριότητες (τουρισμός κ.ά.). Κατά τη μετανάστευση και κυρίως στα νησιά πιθανόν να γίνεται αντικείμενο λαθροθηρίας.

Μέτρα διατήρησης που υπάρχουν: Προστατευόμενο είδος, ολόκληρος ο αναπαραγόμενος στην Ελλάδα πληθυσμός απαντάται σε περιοχές του δικτύου ΖΕΠ/Natura 2000.

Μέτρα διαχείρισης που απαιτούνται: Αυστηρή προστασία από την ανεξέλεγκτη βόσκηση, αποφυγή ενόχλησης κατά την αναπαραγωγική περίοδο, διαχείριση/προστασία των ενδιαιτημάτων του, έλεγχος της λαθροθηρίας κατά τη μετανάστευση, συνέχιση της μελέτης της βιολογίας/οικολογίας του.

Ελένη Μακρυγιάννη, Γιώργος Χανδρινός